

Viite

Asia

Euroryhmän ja laajennetun euroryhmän videokokoukset 15.5.2020; tilannekatsaus

Euroryhmän 15.5. videokokouksen ainoana aiheena on vuoropuhelu koronakriisin taloudellisista seurauksista Euroopan parlamentin ECON-valiokunnan puheenjohtajan kanssa.

Laajennettu euroryhmä tarkastelee euroryhmän 9.4.2020 videokokouksessa sovittujen ja Eurooppa-neuvoston jäsenten hyväksymien kolmen taloudellisen turvaverkon edistymistä. Ministerit käyvät myös strategisen keskustelun painopisteistä, joita on noudatettava talouden elvyttämiseksi. Myös EU:n tuleva elpymisinstrumentti nousee keskusteluissa esille, komission asiaa koskevan esityksen odotetaan valmistuvan lähiaikoina.

Laajennettu euroryhmä saa lisäksi komissiolta selvityksen valtiontuen väliaikaisen kehyksen soveltamisalan laajentamisesta koronakriisin johdosta.

Välittömästi ennen euroryhmän videokokousta järjestetään EVM:n hallintoneuvoston videokokous, jossa on määrä tehdä muodolliset päätökset euroryhmän 8.5.2020 linjaamista EVM-asioista.

Suomea edustaa kaikissa kokouksissa valtiovarainministeri Katri Kulmuni.

I Euroryhmän videokokous

Euroryhmän 15.5. videokokouksen ainoana aiheena on vuoropuhelu Euroopan parlamentin ECON-valiokunnan puheenjohtajan kanssa. Pj. Irene Tinaglin kanssa käytävän keskustelun aiheena on euroalueen talousnäkymät ja haasteet etenkin COVID-19-kriisin vaikutuksien näkökulmasta. Vuoropuhelu liittyy euroryhmän pyrkimykseen tiivistää tietojenvaihtoa euroryhmän ja Euroopan parlamentin välillä.

II Laajennetun euroryhmän videokokous

Laajennetun euroryhmän 15.5. videokokouksen asialistalla on kaksi asiaa:

1. Taloudellinen vastaus COVID-19-kriisiin

Laajennettu euroryhmä tarkastelee 9.4.2020 euroryhmän videokokouksessa sovittujen ja Eurooppa-neuvoston jäsenten hyväksymien kolmen taloudellisen turvaverkon edistymistä. Ministerit käyvät myös strategisen keskustelun painopisteistä, joita on noudatettava talouden elvyttämiseksi edistäten samalla taloudellista lähentymistä EU:ssa.

Suomen kannat taloudellisen turvaverkon kolmeen osaan ja tulevaan elpymisrahastoon on määritelty valtioneuvoston eduskunnalle antamissa kirjelmissä:

- U 12/2020 vp – komission ehdotus neuvoston asetukseksi eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19-epidemian seurauksena (SURE-asetus).
- UJ 12/2020 vp – U 9/2020 vp - Euroopan investointipankin ehdotus EU Covid-19 -takuurahaston perustamisesta (EU Covid-19 -takuurahasto)
- E 26/2020 vp – Euroopan vakausmekanismin ennakkollisen rahoitustuen ehtojen mukauttaminen koronavirusepidemian aiheuttaman taloudellisen epävakauden torjuntaan
- E39/2020 vp – EU:n tuleva elpymisrahasto

Tilapäisen SURE-tukivälineen avulla jäsenvaltiot sitoutuvat kriisitilanteessa tukemaan toisiaan unionin kautta tuomalla saataville lisärahoitusta työttömyysriskien lieventämiseksi edullisten lainojen muodossa. Puheenjohtajamaa on laatinut useita kompromissiehdotuksia liittyen komission asetusehdotukseen, minkä lisäksi työryhmässä on käsitelty jäsenvaltioiden ja komission välisiä bilateraalaisia takauksosopimuksia. SURE-asetuksen hyväksymisestä kirjallisessa menettelyssä on tarkoitus päättää Coreperissa perjantaina 15.5.2020. Suomi voi hyväksyä asetusehdotuksen.

EIP:n takuurahaston perustamisesta on käyty useita neuvotteluja EIP:n hallintoneuvostossa. Takuurahastoa koskevat neuvottelut ovat edenneet hyvään suuntaan ja monia Suomelle tärkeitä parannuksia on huomioitu sopimuksessa (erillistakuu, vastuun enimmäismäärän tarkka rajausta ja eräntymislauseke). Euroryhmän julkilausuman mukaisesti rahaston pääpaino tulee olla pk-sektorin tukemisessa. Takuurahaston perustamisesta päättää EIP:n hallintoneuvosto, mahdollisesti kokouksessaan 15.5.2020. Mikäli tukikelpoisten edunsaajien määritelmästä ei päästä sopuun, asia saattaa nousta uudestaan poliittisten päättäjien pöydälle.

Euroryhmän 8.5. kokouksessa sovittiin Euroopan vakausmekanismin pandemiakriisitukivälineen (PCS) piirteistä, jotka toteutetaan ilman muutoksia nykyiseen EVM-sopimukseen ja sen asettamiin vaatimuksiin, sekä todettiin instituutioiden tekemien arvioiden vahvistavan kaikkien euromaiden täyttävän kelpoisuusehdot PCS-välineen hyödyntämiseen.

EVM:n ennakkollisen rahoitustuen ECCL-välineeseen perustuvan, ehdoiltaan mukautetun PCS-välineen kautta tarjottava rahoitustuki on lähtökohtaisesti rajattu jäsenmaakohtaisesti 2 prosenttiin vuoden 2019 lopun bruttokansantuotteesta. Tämä vastaisi enimmillään noin 240 mrd. euroa, jos kaikki euromaat hakisivat tätä tukea täysimääräisenä (mikä on hyvin epätodennäköistä; osa jäsenmaista on jo ilmoittanut, että eivät tätä tukea nyt hae). Rahoitustuen ainoana ehtona on varojen kohdentaminen COVID 19 -pandemiaan liittyviin terveydenhuollon, tarjottavan hoidon ja ennaltaehkäisemisen suoriin ja epäsuoriin kustannuksiin.

Turvaverkkojen edistymistä koskevan tilannekatsauksen lisäksi ministereiden odotetaan käyvän strategisen keskustelun painopisteistä, joita on noudatettava talouden elvyttämiseksi edistämällä samalla taloudellista lähentymistä EU:ssa. Tätä keskustelua valmistellaan euroryhmän työryhmän 14.5. pidettävässä kokouksessa. Ministereiden keskustelun pohjaksi heille on esitetty neljä kysymystä koskien kansallisen tason talouspoliittista strategiaa ja haasteita talouden elvyttämiseksi, avainalueita/politiikkalohkoja, joilla koordinoitua euroalueella ja EU:n tasolla olisi vahvistettava elpymisen tukemiseksi sekä EU:n yhteisen elpymisinstrumentin päätavoitteita ja piirteitä.

2. Valtiontuen puitteet

Laajennetun euroryhmän toisena asiana komissio kertoo ministereille 8. toukokuuta 2020 tehdystä toisesta muutoksesta, jolla laajennetaan 19. maaliskuuta 2020 hyväksytyn valtiontuen väliaikaisen kehyksen soveltamisalaa pääomapohjan vahvistamiseen ja pääomalainoihin, jotta jäsenvaltiot voivat tukea koronapandemiakriisin heikentämiä talouksiaan.

*

*

*

Euroopan vakausmekanismi EVM:n hallintoneuvoston videokokous

Välittömästi ennen euroryhmän videokokousta järjestetään EVM:n hallintoneuvoston videokokous, jossa on määrä tehdä muodolliset päätökset euroryhmän 8.5.2020 poliittisesti linjaamista EVM-asioista ja hyväksyä instituutioiden toimittamat arviot. Näistä päätöksistä ei odoteta käytävän enää keskustelua ja tämän kokouksen odotetaan olevan hyvin lyhyt.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
